

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Zyra e Kryeministrit-Ured Premijera-Office of the Prime Minister

Zyra për Qeverisje të Mirë/Kancelarija za Dobro Upravljanje/Office on Good Governance

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O JAVNIM KONSULTACIJAMA VLADE REPUBLIKE KOSOVO

Maj 2018.

Sadržaj

<i>Lista skraćenica</i>	<i>3</i>
<i>Predgovor</i>	<i>4</i>
<i>1. Izvršni rezime</i>	<i>6</i>
<i>2. Uvod.....</i>	<i>7</i>
<i>3. Uredba (QRK) Br. 05/2016 o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija.....</i>	<i>8</i>
<i>4. Metodologija za izveštavanje i monitorisanje primene standarda</i>	<i>9</i>
<i>5. Mehanizmi za monitorisanje primene Uredbe Br. 05/2016 o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija</i>	<i>10</i>
<i>6. Veza između procesa konsultacija sa javnošću i implementacije indikatora</i>	<i>11</i>
<i>6. Administracija online platforme za javne konsultacije.....</i>	<i>12</i>
<i>7. Izgradnja kapaciteta/ Obuka o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija ...</i>	<i>13</i>
<i>8. Pilot projekti za razvijanje javnih konsultacija</i>	<i>14</i>
<i>9. Institucionalna saradnja sa civilnim društvom u procesu javnih konsultacija</i>	<i>16</i>
<i>10. Broj konsultovanih i nekonsultovanih nacrtu predloga.....</i>	<i>17</i>
<i>11. Ispunjavanje minimalnih standarda.....</i>	<i>18</i>
<i>12. Upotrebljene metode tokom procesa konsultacije.....</i>	<i>20</i>
<i>13. Nivo učestvovanja javnosti u procesu konsultacija.....</i>	<i>22</i>
<i>14. Broj i status komentara.....</i>	<i>23</i>
<i>15. Zaključci i izazovi</i>	<i>25</i>
<i>Aneks 1: Tabela svih sažetih podataka</i>	<i>28</i>

Lista skraćenica

OEIKP	Odeljenje za evropske integracije i koordinaciju politika
KIJU	Kosovski institut za javnu upravu
KFCD	Kosovska fondacija za civilno društvo
MJU	Ministarstvo javne uprave
MALS	Ministarstvo administracije lokalne samouprave
MONT	Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije
MPŠRR	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja
MP	Ministarstvo pravde
MD	Ministarstvo Dijaspore
MF	Ministarstvo finansija
MKBS	Ministarstvo za kosovske snage bezbednosti
MI	Ministarstvo infrastrukture
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
MKOS	Ministarstvo kulture, omladine i sporta
MSPP	Ministarstvo sredine i prostornog planiranja
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MRSZ	Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite
MIP	Ministarstvo inostranih poslova
MZ	Ministarstvo zdravlja
MTI	Ministarstvo trgovine i industrije
MER	Ministarstvo za ekonomski razvoj
SIDA	Švedska agencija za međunarodni razvoj (Swedish International Development Agency)
UP	Ured premijera
KDU	Kancelarija za Dobro Upravljanje

Predgovor

Republika Kosovo je već ušla u drugu godinu primenjivanja minimalnih standarda u procesu javnih konsultacija. 2017. Godinu smatramo kao godinu kada je implementacija ovih standarda postigla ogroman napredak u stvaranju mehanizama i odličnog ambijenta saradnje između javne uprave, organizacija civilnog društva i svih zainteresovanih strana u izradi dokumenata, politika i zakona.

Ovaj napredak predstavljamo kroz ovaj godišnji izveštaj koji je po prvi put izradila Kancelarija za dobro upravljanje / Kancelarija premijera u saradnji sa svim resornim ministarstvima putem koordinatora za konsultacije koji su imenovani u ovim ministarstvima.

Kao što je navedeno u ovom izveštaju, stepen učešća javnosti u izradi vladinih dokumenata na osnovu Uredbe o minimalnim standardima je veoma zadovoljavajući s obzirom na faktore i vreme njenog stupanja na snagu. Ovo pokazuje posvećenost svih institucija da uključe javnost u proces razvijanja politika koje imaju direktan uticaj na njihove živote.

Transparentnost je jedan od ključnih faktora koji utiče na poboljšanje odgovornosti i kao rezultat poboljšava performaciju javne uprave. Zbog toga javne konsultacije služe za povećanje transparentnosti i odgovornosti u javnoj upravi. Pored toga, one direktno utiču na kvalitet politika i odluka institucija i kao rezultat povećavaju nivo njihove implementacije. Proces javnih konsultacija, pod koordinacijom i monitorisanjem Kancelarije za dobro upravljanje / Ureda premijera, imaće direktan uticaj na razvoj reforme javne uprave u Republici Kosovo i ispunjavanje obaveza koje je Vlada preuzela za proces integracije, a naročito u postizanju ciljeva i indikatora uključenih u sektorsku budžetsku podršku koju pruža Evropska komisija. Odličan rad tokom 2017. godine, ali i u prethodnim godinama, pripisuje se sveobuhvatnom angažovanju svih institucija koje su tokom 2017. konsultovale svoje dokumente, politike i zakone, kao i javnost i organizacije koje predstavljaju određene kategorije građana koji su bili neprekidno aktivni sa komentarima i preporukama za ove dokumente.

Poseban doprinos u sprovođenju javnih konsultacija dao je i tim projekta Evropske komisije "Podrška implementaciji strategije Vlade za saradnju sa civilnim društvom".

Međutim, u narednim godinama potrebna je veća posvećenost, naročito u adresovanju nalaza, preporuka i naučenih lekcija iz procesa javnih konsultacija tokom 2017. godine. Budući koraci i naglasak u 2018. i narednom periodu biće fokusiranje procesa konsultacija i praćenja rada centralnog nivoa upravljanja kako bi se povećao kvalitet konsultacija u vezi sa mobilizacijom šire javnosti kako bi doprineli i poboljšali kvalitet preporuka i komentara .

Da bismo ostvarili ovaj cilj, iskoristićemo sve naše kapacitete, zajedno sa pratećim institucijama i partnerima, organizacijama civilnog društva i šire javnosti.

Gospodin Habit Hajredini

Direktor Kancelarije za dobro upravljanje / Kancelarija premijera

1. Izvršni rezime

Ovo je prvi godišnji izvještaj o procesu javne konsultacije od strane vladinih odjeljenja u skladu sa Uredbom Br. 05/2016 o minimalnim standardima u postupku javnih konsultacija (u daljem tekstu: Uredba)¹. Izveštaj predstavlja rad tokom 2017. godine za implementaciju minimalnih standarda u procesu javnih konsultacija od strane Vlade koji vodi Kancelarija premijera / Kancelarija za dobro upravljanje, u saradnji sa svim ostalim institucijama uključenim u proces izrade politika i zakonodavstva .

Posvećenost institucija u uspostavljanju pripremnih mehanizama za implementaciju minimalnih standarda je višesmerna. Tokom 2017. godine, pod vođstvom Kancelarije za dobro upravljanje, (vredi pomenuti posvećenost tokom 2016. godine, pošto nema ranijih izveštaja), uspostavljene su koordinacione strukture, uključujući koordinate za javne konsultacije u svakom ministarstvu, a kako bi povećali njihove kapacitete organizovani su opširni treninzi (dve sesije treninga), uključujući treninge na poslu o korišćenju elektronske platforme, kao i nekoliko informativnih radionica. Jedan od najvažnijih koraka koji su doprineli i omogućili javne konsultacije jeste funkcionalizacija elektronske platforme za javnu konsultaciju, putem koje se konsultuju svi dokumenti navedeni u Uredbi.

Tokom 2017. godine, od ukupno 245 dokumenata, 221 ili 90% od ukupnog broja dokumenata koje je odobrila Vlada, bili su predmet javne konsultacije putem ove platforme. Uključujući 40 nacrt zakona, 46 nacrt uredaba, 92 nacrt administrativnih uputstava, 25 konceptnih dokumenata, 9 nacrt strategija i godišnjih planova rada Vlade Republike Kosovo, kao i zakonodavni program, koncepti i plan strateških dokumenata. Treba napomenuti da četiri ministarstva (bez novih ministarstava) ili nisu izradile nikakav dokument koji bi trebao biti predmet javne konsultacije ili nemamo informacije o tome.

Procenjuje se da su 116 ili 52% konsultovanih dokumenata ispunili minimalne standarde koji su propisani važećom uredbom, dok 105 ili 48% njih nisu ispunili minimalne standarde. Prijavljeno je ukupno 2104 učesnika koji su učestvovali u procesu javnih konsultacija koji su dostavili 1119 komentara bilo putem sastanaka, grupa ili u pisanoj formi. 535 ili 48% od ovih komentara je uzeto u obzir, 183 ili 16% njih je delimično uzeto u obzir, a 401 ili 36% od komentara su odbačeni od strane institucija.

Online platforma je glavni metod konsultacija za dokumente koje je izradila Vlada (korišćena za 221 dokumenata). Druge dodatne često korišćene metode su: e-mail komunikacija (korišćena za

¹ Uredba br. 05 / 2016 (KRK) o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija usvojena je na 86. sednici Vlade Kosova, putem Odluke broj 06/86 dana 29.04.2016.

konsultaciju 90 dokumenata), radionice sa zainteresovanim stranama korišćene su za 30 dokumenata, za 9 dokumenata su korišćeni javni sastanci, a sastanci sa zainteresovanim stranama korišćeni su za 3 dokumenta. Pored konsultacija putem platforme i elektronske pošte, prijavljeno je da su 4 ministarstva koristila javne sastanke, 2 ministarstva su koristile sastanke sa zainteresovanim stranama, a 2 ministarstva su koristile radionice sa zainteresovanim stranama. Prema izveštajima nisu korišćene druge metode.

Pored obavljenog posla i nivoa usklađenosti sa minimalnim standardima, ovaj izveštaj naglašava izazove i probleme koji su suočeni tokom primene minimalnih standarda, ali takođe daje i potrebne preporuke institucijama da osiguraju kvalitetniji proces javnih konsultacija i tačnije izveštavanje o ovom procesu.

2. Uvod

2017. godina označava napredak u razvoju javnih konsultacija za dokumente koje je izradila i usvojila Vlada. Ovaj razvoj je rezultat stupanja na snagu Uredbe (KRK). 05/2016 o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija i sveobuhvatnom angažovanju institucija u sprovođenju zahteva koji proističu iz ove uredbe. Pored toga, unapređenje razvoja sistema konsultacija sa javnošću je jedan od ciljeva Vlade uveden kroz Program Vlade, Strategiju Vlade za saradnju sa civilnim društvom i Strategijom za bolju regulativu 2017-2021 kao "efikasna javna komunikacija, javne konsultacije i učešće zainteresovanih strana".

Javne konsultacije su temeljna vrednost Evropske unije, ali i vrednost dobrog upravljanja, koja pomaže u boljoj kreiranju politika i povećava povjerenje građana u rad javnih institucija. U kontekstu ispunjavanja obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, značajne javne konsultacije i učešće civilnog društva u kreiranju politika su osnovni preduslov za osiguranje efikasne reforme javne uprave, ali takođe imaju i pozitivan uticaj na održivost reformi u drugim oblastima ". Pozitivan razvoj u ovoj oblasti je takođe cenjen u Izveštaju o napretku Evropske komisije o Kosovu u 2018. godini, gde se navodi da su *"međuministarske i javne konsultacije regulisane i ostvarene je napredak u implementaciji minimalnih standarda u procesu javnih konsultacija. Ovi standardi stupili su na snagu u januaru 2017. godine a u februaru iste godine usledilo je uspostavljanje online platforme za međuministarske i javne konsultacije."*

Ovo je prvi godišnji izvještaj koji predstavlja napredak, rad, izazove i probleme u razvoju javnih konsultacija Vlade Republike Kosovo. Izveštaj ima za cilj da obezbedi detaljne informacije za donosiocima politika, implementatore politika i građane uopšteno o primeni minimalnih standarda u procesu konsultacija. Ovaj izveštaj, pored informisanja o radu u procesu konsultacija, takođe

ima za cilj da identifikuje stagnaciju, nedostatke i probleme sa kojima se susreću institucije tokom primene uredbe o minimalnim standardima. Pored nalaza i izazova, izveštaj takođe predstavlja preporuke koje se trebaju uzeti u obzir od strane Kancelarije premijera, posebno Kancelarije za dobro upravljanje, ministarstava i organizacija civilnog društva, da bi se osigurao kvalitetni proces javnih konsultacija kako bi se poboljšao kvalitet dokumenata koji odobrava Vlada.

Razvoj sistema javnih konsultacija je direktan doprinos reformi javne uprave. Stoga, ovaj izveštaj služi da odražava rezultate i napredak u ovoj oblasti reforme. Ovaj izveštaj takođe predstavlja doprinos u proceni dostignuća Vlade u implementaciji Sporazuma o podršci sektorskih budžeta koji je potpisan između Vlade Republike Kosovo i Evropske komisije jer su javne konsultacije jedan od uslova koji su uključeni u ovaj sporazum putem posebnog indikatora.

3. Uredba (QRK) Br. 05/2016 o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija

Uredba o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija, usvojena 29. aprila 2016. godine, utvrđuje pravila i standarde koje institucije trebaju uzeti u obzir prilikom izrade javnih dokumenata kako bi se građanima i civilnom društvu omogućilo uključivanje u oblikovanje javnih politika.

Ova Uredba ima za cilj podsticanje i obezbeđivanje procesa javnih konsultacija između državnih organa, zainteresovanih strana i opšte javnosti za sveobuhvatno učešće u procesu stvaranja politika i donošenja odluka od javnog interesa i za povećanje transparentnosti i odgovornosti javnih vlasti prema zainteresovanim stranama i javnosti. Ova Uredba propisuje minimalne standarde, principe i postupke javnih konsultacija između javnih organa, zainteresovanih strana i javnosti u izradi politika i zakona. Odredbe ove Uredbe sprovode svi državni organi kako bi efikasno planirali i sprovodili proces javnih konsultacija prilikom izrade zakona i politika. Minimalni standardi predviđeni ovom uredbom primenjuju se na sve takve dokumente, čija izrada zahteva javnu konsultaciju. Nacrti godišnjih planova javnih organa podležu procesu javnih konsultacija u skladu sa ovom uredbom. Ostali dokumenti koji su predmet javne konsultacije u skladu sa ovom uredbom su:

1. Nacrti godišnjih planova strateških dokumenata;
2. Vladin nacrt zakonodavnog programa;
3. Nacrti plana podzakonskih akata;
4. Nacrti spiska konceptnih dokumenata;
5. Nacrti koncept dokumenata;
6. Nacrti normativnih aktova;

7. Nacrti strategija; i
8. Svi ostali dokumenti koji moraju biti praćeni objašnjenjima ili koji zahtevaju javne konsultacije.

Minimalni standardi u javnim konsultacijama utvrđenim u ovoj Uredbi primjenjuju se na sve dokumente čija izrada zahteva javne konsultacije od 1. januara 2017. godine.

4. Metodologija za izveštavanje i monitorisanje primene standarda

Podaci su prikupljeni i ovaj izvještaj je izrađen u skladu sa metodologijom izveštavanja i monitorisanja implementacije minimalnih standarda, a sastavljen je i finaliziran od strane Ureda premijera / Kancelarije za dobro upravljanje. Nakon procesa konsultacija ova metodologija je odobrena krajem aprila 2017. godine. Da bi se olakšao rad institucija i standarizovao proces i metoda izveštavanja, pored opisa procesa izveštavanja i odgovornosti svake institucionalne strukture, metodologija izveštavanja i monitorisanja sadrži i obrasce za prenos podataka koje nadležne institucije za javne konsultacije koriste kada izvještavaju Kancelariji za dobro upravljanje. Ova metodologija sadrži i detaljnije smernice o sadržaju godišnjeg izveštaja i sa primerima predstavljenim u godišnjem izveštaju.

Tokom ovog perioda platformu je koristila većina relevantnih institucija. Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera je kao koordinator procesa javnih konsultacija u skladu sa Uredbom, preko koordinatora u resornim ministarstvima uspela da funkcionalizuje i redovno ažurira platformu. Zbog toga je glavni izvor informacija za izradu ovog izveštaja online platforma za javne konsultacije. Osim toga, informacije koje se odnose na upotrebu drugih metoda za konsultacije dobijeni su direktno od koordinatora odgovornih za koordinaciju konsultacija u svakom ministarstvu putem formulara koji su deo metodologije izveštavanja. Informacije dobijene od koordinatora i preko platforme takođe su potvrđene proverom liste odluka koje je usvojila Vlada tokom 2017. godine.

Treba napomenuti da su tokom prikupljanja informacija o procesu javnih konsultacija iz nekoliko institucija identifikovane značajne poteškoće. Poteškoće su identifikovane posebno za dokumente koji nisu bili konsultovani putem platforme u vezi sa informacijama koje ne mogu biti generisane od strane platforme za javne konsultacije, kao što su broj učesnika, broj komentara, prihvaćeni ili odbijeni komentari, razvojni nivo procesa kvalitativnih konsultacija itd. Takav nedostatak informacija je primećen u većini dokumenata za koje nije objavljen izveštaj o konsultacijama.

Trebalo bi naglasiti da izveštaj ne ocenjuje kvalitet procesa javnih konsultacija, iako se kvalitet procesa konsultacija često može podrazumevati na osnovu određenih parametara ili statističkih

podataka prezentiranih u izveštaju, posebno statističkim podacima o doprinosima i koliko od njih su uvedeni na usvojenim dokumentima.

5. Mehanizmi za monitorisanje primene Uredbe Br. 05/2016 o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija

Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera, u skladu sa Uredbom Br. 05/2016 o minimalnim standardima u javnim konsultacijama, odgovorna je za koordinaciju procesa konsultacija. Generalni sekretari u svakom ministarstvu imenovali su koordinateure za javne konsultacije. Koordinator konsultacija su odgovorni da kreiraju efikasan sistem izveštavanja o primeni minimalnih standarda u javnim konsultacijama, kao i da kontinuirano podržavaju službenike odgovorne za izradu politika i zakona u resornim ministarstvima.

Shodno tome, Kancelarija za dobro upravljanje preuzela je ovu odgovornost a prema ovom propisu svako ministarstvo imenuje koordinateure za konsultacije i oni su kontaktne tačke za Kancelariju za dobro upravljanje i takođe koordiniraju ceo proces u svojim ministarstvima. Do sada je imenovano 26. koordinatora u svim ministarstvima, a Kancelarija za dobro upravljanje preko koordinatora u resornim ministarstvima uspela je funkcionalizirati i ažurirati platformu na redovnoj mesečnoj i dnevnoj osnovi. Prema Uredbi o minimalnim standardima u javnim konsultacijama, Ured Premijera / Kancelarija za dobro upravljanje u saradnji sa koordinatorima javnih konsultacija priprema godišnje izveštaje o procesu javnih konsultacija. Informacije o procesu javnih konsultacija prikupljaju svi javni autoriteti preko koordinatora javnih konsultacija koje imenuju generalni sekretari ili ekvivalentne pozicije prema članu 20 Uredbe. Odgovarajući službenici za koordinaciju javnih konsultacija prikupljaju godišnje podatke o obavljenim konsultacijama od nadležnog organa, odnosno odgovornog službenika koji imenovao državni organ za izradu odgovarajuće politike ili zakona, koji je istovremeno odgovoran za obavljanje javne konsultacije procesu. Izveštaj o konsultacijama za svaki nacrt predloga priprema odgovorni službenik za konsultacije koji takođe vodi rad na izradi tog konkretnog dokumenta. Konačni izveštaj o javnim konsultacijama sadrži sve podatke iz procesa konsultacija, uključujući konsultirane zainteresovane strane, korištene metode konsultacija, trajanje konsultacija, broj doprinosa primljenih od svake metode konsultacija, broj doprinosa odobrenih u potpunosti ili delimično i odbijenih kao i razlog njihovog odbijanja, napredak procesa konsultacija i druge informacije neophodne za proces konsultacija.

Tokom 2017. godine, Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera kao koordinator procesa implementacije minimalnih standarda u javnim konsultacijama u skladu sa Uredbom Br. 05/2016, organizovala je i održala sednice radnih sastanaka za koordinateure javnih konsultacija u ministarstvima.

Ažurirani podaci o dokumentima objavljenim od strane ministarstava na online platformi, kompletno objavljivanje dokumenata za konsultacije i konačne izvještaje o izvještajima o javnim konsultacijama i povezivanje procesa konsultacija i budžetske podrške za reformu javne uprave uvek su razmatrani i predstavljeni u ovim aktivnostima.

6. Veza između procesa konsultacija sa javnošću i implementacije indikatora

U kontekstu ispunjavanja obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, značajne javne konsultacije i učešće civilnog društva u kreiranju politika su suštinski preduslov za osiguranje efikasne reforme javne uprave, ali takođe imaju i pozitivan uticaj na održivost reformi u sve druge oblasti. Shodno tome, procena indikatora definisanih u sporazumu potpisanom između Vlade Republike Kosovo i Evropske komisije za direktnu budžetsku podršku u procesu izrade politika i zakona je obaveza koju moramo ispuniti. Prema ovom sporazumu, javne konsultacije treba voditi sistematski kroz javnu platformu za potpuni pregled broja javnih konsultacija koje su obavljene tokom godine. Broj predloga koje je odobrila vlada i predlozi koji se moraju dostaviti za javne konsultacije bi trebali biti dostupni u Godišnjem izveštaju o primeni Uredbe o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija. Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera, u svojstvu monitora platforme i izveštavanja o procesu konsultacija, u skladu sa primenom ovog sporazuma, obratila se svim generalnim sekretarima sa zahtevom da svako ministarstvo ispunjava Uredbu o minimalnim standardima u javnim konsultacijama i da se svi dokumenti izrađeni unutar njihovih ministarstava objavljuju na platformi javnih konsultacija. Indikatori učinka reforme javne uprave, koji se koriste u direktnoj budžetskoj podršci EU na Kosovu, obezbeđuju da se nacrti strategija/ sektorske politike/ konceptni dokumenti i primarni zakoni, koje će vlada usvojiti, podležu javnim konsultacijama u skladu sa minimalnim standardima u javnim konsultacijama. Istovremeno, od generalnih sekretara zatraženo je da podrže proces konsultacija, kao i koordinate procesa konsultacija u ministarstvima.

Pokazatelji učinka reforme javne uprave za direktnu budžetsku podršku EU na Kosovu predviđaju da najmanje 50% nacrti strategija/ sektorskih politika/ konceptnih dokumenata i primarnih zakona, koje vlada usvaja tokom 2018. godine, podležu javnoj konsultaciji u skladu sa minimalnim standardima u javnim konsultacijama, 70% tokom 2019. godine a tokom 2020. godine 100% moraju ispuniti kriterijume konsultacija. Odgovorne kancelarije u Uredu premijera/ Pravna kancelarija, Kancelarija za strateško planiranje i Koordinacioni sekretarijat vlade će se osigurati da se svi zahtevi za javne konsultacije primjenjuju u skladu sa obavezama navedenim u indikativnom pasošu Strategije za bolju regulativu. Sve tri kancelarije će izveštavati o konsultacijama za strategije, koncept dokumente i zakone. Ove informacije će se direktno deliti sa EU i KDU-om radi izvještavanja. Metodologija minimalnih standarda definiše sledeće korake za vladu da planira i sprovodi javne konsultacije:

- Planiranje konsultacija - izrada planova konsultacija za svaku strategiju, koncept dokumenat i zakonodavni predlog (član 11 Minimalnih standarda)
- Priprema konsultativnog dokumenta za bilo koji nacrt pravnog akta objavljenog na online platformi (objašnjavajući glavne probleme i ciljeve, svrhu konsultacija, očekivani uticaj na ciljne grupe, ključna pitanja koja se odnose na nacrt politike/akta itd.)
- Sprovođenje javnih konsultacija najmanje 15 radnih dana (ili 3 sedmice) kroz online platformu, i

- Priprema konačnog izveštaja o rezultatima javnih konsultacija (sa pregledom obrađenih razloga za prihvatanje/odbijanje određenih komentara) i njegovo objavljivanje na online platformi.

Poslovnik o radu Vlade, tačnije član 7 stav (3.3) predviđa mogućnost da se skрати rok za konsultacije odlukom generalnog sekretara Ureda premijera. Shodno tome, Uredba (K RK) Br. 05/2016 za minimalne standarde u procesu javnih konsultacija, član 16. predviđa (izuzeće od obaveze za obaveštavanje i javnu konsultaciju) a stav 2. ovog člana predviđa da se razlozi za sprovođenje ubrzane procedure moraju dostaviti javnosti putem kanala za obaveštenje koji su predviđeni ovom uredbom.

Skraćenje roka javne konsultacije i procena uticaja indikatora definisanih u sporazumu koji je potpisan između Vlade Republike Kosovo i Evropske komisije o direktnoj budžetskoj podršci u procesu izrade politika i izrade zakona, kako je predviđeno članom 16. Uredbe (izuzeće od obaveze za obaveštavanje i javnu konsultaciju) i člana 17. (Ograničenje), kada je opravdano sprovođenje ubrzane procedure u javno objavljenom procesu javne konsultacije neće uticati na procenu indikatora.

Taj proces ispunjavanja ovih indikatora podržava i projekat Vlade Republike Kosovo i Evropske komisije u Ministarstvu javne uprave "Podrška sprovođenju reforme javne uprave" kroz Novus Consulting i stručnjaka angažovanih u ovom projektu.

6. Administracija online platforme za javne konsultacije

Kako je propisano Uredbom o minimalnim standardima u javnim konsultacijama, Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera razvila je Online platformu koja osigurava implementaciju minimalnih standarda u javnim konsultacijama. Platforma je pokrenuta 22. februara 2017. godine. Online platforma je pristupna tačka za sve javne konsultacije koje sprovode javne institucije za nacрте zakona, koncept dokumente, strateške dokumente i druge akte koji su predmet javnih konsultacija. Ova platforma pruža mogućnost da pozove i uključi sve strane u proces javnih konsultacija za pravne inicijative, kao i proces odlučivanja i kreiranja politika. Čim se javne konsultacije završe, izveštaji resornih ministarstava i odgovarajućih agencija o rezultatima javnih konsultacija se objavljuju zajedno sa obrazloženjem o odobrenim i odbačenim predlozima. Na osnovu Uredbe, Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera je dužna da upravlja i održava online platformu, koja se koristi od strane svih državnih organa za identifikaciju zainteresovanih strana za vođenje javne konsultacije (slika 1).

konsultimet.rks-gov.net

REPublika e Kosovës
QEVERIA - ZYRA e Kryeministrit
ZYRA PËR QEVERISJE TË MIRË

Shqip | English | Srpski

Ballina Lajmet Rreth platformës Institucionet Kerko konsulta Standardet e konsultimeve Dokumentet Kontaktet Kycu Regjistrohu

Mirë se vini në platformën e konsultimeve publike - Bëjeni zërin tuaj të dëgjohe

MERR PJESË!

Rreth Platformës
Bazuar në RREGULLOREN PËR STANDARDET MINIMALE PËR PROCESIN E KONSULTIMIT PUBLIK nr.05/2016, e cila është aprovuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës me datë 29 prill 2016, Zyra për Qeverisje të Mirë/Zyra e Kryeministrit, obligohet të krijoj dhe mirëmbaj platformën online, të cilin e shfrytëzojnë të gjitha organet publike për të identifikuar hysedarët për zhvillimin e konsultimit me publikun.
Platforma Online, do të sigurojë zbatimin e standardeve minimale për konsultime publike sipas Rregullores nr. 05/2016. Kjo platformë do të ofroj mundësinë që të gjitha palët relevante të jenë të ftuara dhe të përfshira në procesin e

Sesion Pune me Koordinatorët e Konsultimeve Publike
Zyra për Qeverisje të Mirë/Zyra e Kryeministrit në linjë të zbatimit të standardeve minimale për konsultime publike, me 9 Shkurt 2018 ka organizuar sesion pune për Koordinatorët e Konsultimeve Publike nëpër Ministri.
Qëllimi i këtij takimi ishte për të diskutuar:
- Përmbledhjen dhe prezantimin e Planit Vjetor për konsultime me publikun për 2018 si dhe
- Përgatitjet për raportin vjetor për rrjedhën e procesit të konsultimeve me publikun për vitin

Konsultimet e fundit
DRAFT UDHËZIMI ADMINISTRATIV (MI) NR. XX/2018 PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E UDHËZIMIT ADMINISTRATIV NR. 19/2017 PËR INSTRUKTOR SHOFERË
Ky Udhëzim Administrativ ka për qëllim ndryshimin dhe plotësimin e Udhëzimit Administrativ Nr.19/2017 për Instruktor Shoferë.... Më shumë
PROJEKT UDHËZIMI ADMINISTRATIV PËR PLOTËSIMIN EDHE NDRYSHIMIN E UDHËZIMIT ADMINISTRATIV /

Figura 1: Platforma za javne konsultacije [www/konsultimet.rks-gov.net](http://www.konsultimet.rks-gov.net)

Svrha ove platforme je da pomogne ministarstvima i vladinim agencijama Republike Kosovo u procesu javnih konsultacija, uz šire angažovanje javnih vlasti i nevladinih organizacija, civilnog društva i svih relevantnih partnera koji su odgovorni za donošenje odluka.

Online platforma je dostignuće prema civilnom društvu i samom CiviKos-u, jer se ona angažuje na unapređenju povoljnijeg okruženja između civilnog društva i državnih institucija.

7. Izgradnja kapaciteta/ Obuka o minimalnim standardima u procesu javnih konsultacija

U cilju povećanja kapaciteta institucija i njihove pripreme za implementaciju minimalnih standarda u javnim konsultacijama, od 2016. godine Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera je organizovala i održala obuke za službenike u resornim ministarstvima, uključujući dva kruga treninga za državne službenike.

Prvi krug treninga održan je od 11. do 14. jula 2016. godine u Prištini, a uključeno je oko 50 službenika državne službe. Na ovom treningu su uključeni predstavnici svih ministarstava iz Pravnih kancelarija ili Odeljenja, IT kancelarija, kancelarija za strateško planiranje, kancelarija za integraciju ili kancelarija za informisanje.

Drugi krug treninga je sproveden u periodu od 26. do 30. septembra 2016. godine. Drugi krug treninga bio je fokusiran na praktičnu demonstraciju međunarodnih i evropskih standarda i praksi konsultacija tako što su učesnici upoznati sa glavnim zahtevima nove regulative i zadacima ključnih službenika, planiranjem procesa javnih konsultacija i prezentacijom online platforme za javne konsultacije.

Glavna svrha ovih treninga bila je obuka koordinatora ministarstava u procesu javnih konsultacija, koji prema Uredbi imenuje svako ministarstvo da koordinira rad i nadgleda primenu standarda.

Imenovani koordinatori su odgovorni za stvaranje efikasnog sistema za izveštavanje o sprovođenju minimalnih standarda za javne konsultacije, kao i da stalno podržavaju službenike odgovorne za izradu politika i zakona u resornim ministarstvima. Oni će prikupiti izveštaje o javnim konsultacijama pripremljenih od strane odgovornih službenika u relevantnim ministarstvima za odgovarajući vremenski period kao što je predviđeno Uredbom, i pripremiti jedinstven godišnji izveštaj o sprovođenju minimalnih standarda za javne konsultacije na nivou odgovarajućih javnih ustanova, koji se potom dostavlja Kancelariji za dobro upravljanje. Oni će takođe obezbediti neophodne savete za službenike koji su zaduženi za efikasno sprovođenje minimalnih standarda za javne konsultacije a služi će i kao kontaktna lica za Kancelariju za dobro upravljanje/ Ured premijera u sprovođenju ove Uredbe.

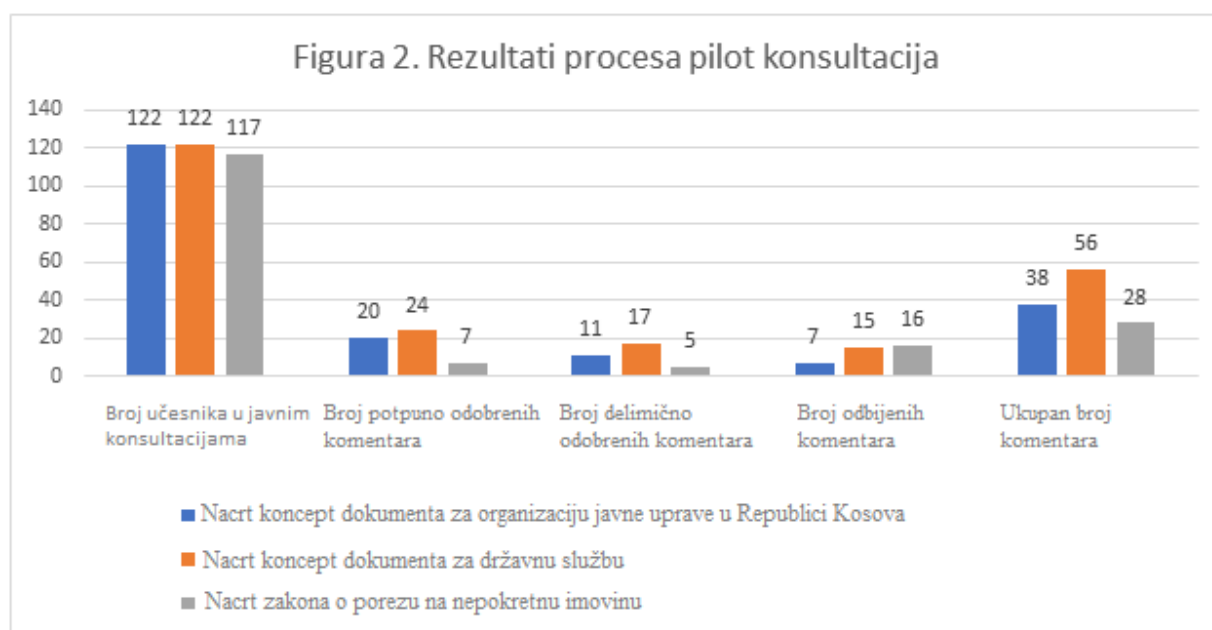
Takođe, tokom 2017. godine Ured Premijera / Kancelarija za dobro upravljanje organizovala je 4 radionice (27. januara, 17. marta, 3. maja i 15. septembra 2017. godine) i brojne sastanke (gotovo svakog meseca) sa odgovornim koordinatorima institucija za javne konsultacije. Razne teme u vezi publikacija na online platformi za javne konsultacije, izveštajima i rezultatima ovih konsultacija i druga pitanja koja se odnose na proces izrade platforme su razmatrane u ovim radionicama.

Kancelarija za dobro upravljanje, u saradnji sa Kancelarijom za javno komuniciranje u UP i uz podršku projekta SIDA i podrške EU za implementaciju vladine strategije za saradnju sa civilnim društvom, organizovala je obuku "Komunikacija i javne konsultacije". Obuka je održana 28-29. Juna 2017. godine. Svrha ove obuke bila je jačanje kapaciteta za komuniciranje procesa javnih konsultacija tokom procesa razvoja politika.

8. Pilot projekti za razvijanje javnih konsultacija

U februaru 2017. godine Kancelarija za dobro upravljanje/ Ured premijera uz podršku projekta EU "Podrška implementaciji vladine strategije za saradnju sa civilnim društvom", kao i podršku projekta koji finansira SIDA, i sa Ministarstvom za državnu upravu su sprovele prve dve pilot projekte javne konsultacije na osnovu Uredbe o minimalnim standardima. Tokom ovih sesija konsultovana su dva nacrt koncept dokumenata: "Nacrt koncept dokumenta o javnoj službi" i "Nacrt koncept dokumenta o organizaciji javne uprave Republike Kosovo", koji su prethodno bili objavljeni na online platformi.

Prema Uredbi, treća pilot konsultacija je takođe pripremljena, a u ovom slučaju Ministarstvo finansija je bilo uključeno sa nacrtom zakona o porezima na nepokretnosti.

Metode konsultacija koje su korišćene za ove tri pilot-konsultacije olakšane projektom EU bile su platforma, pisane konsultacije ili e-mailovi i javni susreti sa zainteresovanim stranama. Dokumenta o konsultacijama i izveštaji sa svim potrebnim informacijama objavljeni su na platformi u skladu sa Uredbom o minimalnim standardima.

Kao rezultat toga, koncept dokument o državnoj službi i koncept dokument o organizaciji javne administracije imao je 122 učesnika² dok su konsultacije na nacrtu zakona o porezima na nepokretnostima imale 117 učesnika tokom tri javna sastanka.

²Ove dve konsultacije imale su isti broj učesnika, jer je njihov konsultativni proces razvijen u paketu, odnosno konsultovani su na javnim skupovima istog dana i sa istim učesnicima.

Smatra se da je proces pilot konsultacija uspešno razvijen uzimajući u obzir kvalitet procesa konsultacija koji se može potvrditi ako pogledamo nivo učešća i broj komentara. Treba napomenuti da su proces konsultacija za ove tri pilot konsultacije i forme objavljenih dokumenata bile namenjene i poslužile su kao primer koji treba da se prati od institucija.

9. Institucionalna saradnja sa civilnim društvom u procesu javnih konsultacija

Da bi se poboljšao kvalitet procesa konsultacija, Kancelarija za dobro upravljanje/ Ured premijera i mnogi partneri i saradnici radili su u razvoju i unapređenju procesa konsultacija. Vredi napomenuti saradnju i partnerstvo sa Kosovskom fondacijom za civilno društvo (KFCD), sa kojom smo potpisali Memorandum o razumevanju za saradnju u implementaciji treninga o minimalnim standardima u javnim konsultacijama. Memorandum je opšti sporazum između dva subjekata za izradu i sprovođenje programa za izgradnju kapaciteta javnih službenika i organizacija civilnog društva za proces javnih konsultacija. Dakle, izgradnja kapaciteta je urađena paralelno u institucijama od strane Kancelarije za dobro upravljanje i u nevladinim organizacijama od strane KFCD-a preko stručnjaka. U cilju unapređenja elektronske platforme, Kancelarija za dobro upravljanje kontinuirano je sarađivala sa KFCD-om i posebno uzimala u obzir njihove preporuke i uključila ih u razvoj platforme.

- Kompletna funkcionalizacija opcije za registrovanje novih korisnika izbegavajući prepreke koje ometaju registraciju.
- Omogućavanje online objavljivanja radnih plana vlade i ministarstava zajedno sa mogućnošću izražavanja interesovanja/ subscription za posebne elemente svakog plana.
- Omogućavanje online objavljivanja sastanaka javnih konsultacija, zajedno sa relevantnim pripremim i izveštajnim materijalima.
- Omogućavanje objavljivanja ažurirane verzije nacrtu predloga nakon obrade komentara dobijenih tokom javne konsultacije.
- Automatizacija obaveštenja pretplatnika za svaku otvorenu javnu konsultaciju, čime se eliminiše ručno slanje obaveštenja od strane državnih službenika zainteresovanim stranama.
- Specifična oznaka obaveštenja poslata od strane Online Platforme, čime se izbegava standardna jedinstvena oznaka uprkos vrsti i sadržaju obaveštenja³.

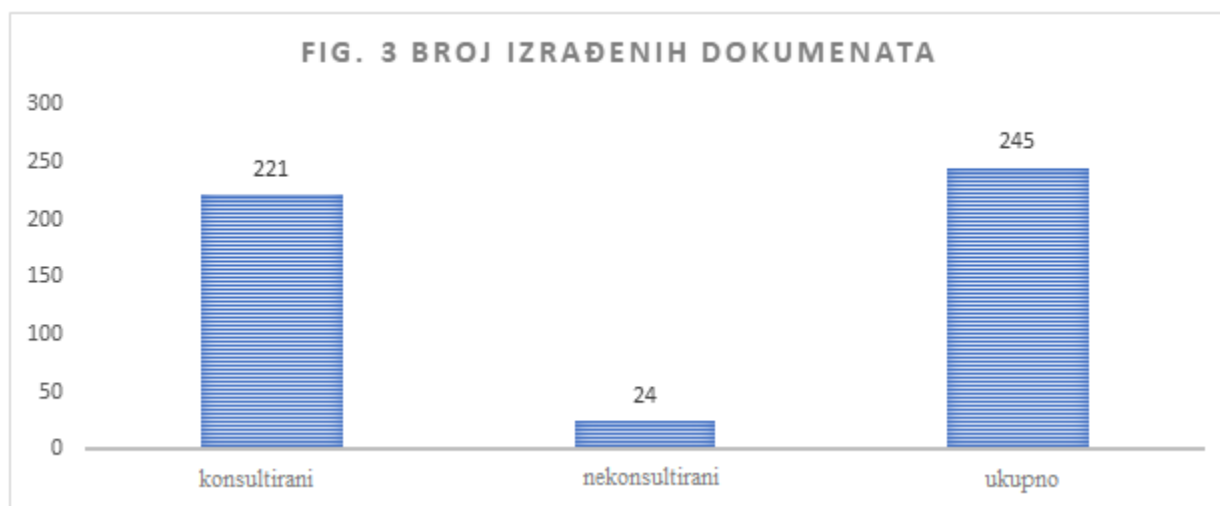
Ured Premijera/ Kancelarija za dobro upravljanje je takođe potpisala memorandum o razumevanju sa Kosovskim institutom za javnu upravu (KIJU). Kroz ovaj sporazum strane su izrazile spremnost da uspostave odnose saradnje za dalje poboljšanje izgradnje kapaciteta službenika o minimalnim standardima za proces javnih konsultacija. Program treninga bio je fokusiran na tri komponente: minimalni standardi u procesu javnih konsultacija, ugovaranje

³http://www.kcsfoundation.org/repository/docs/03_04_2018_7635999_Platforma_Online_gjate_2017_KCSF.PDF

organizacija civilnog društva za javne usluge i stvaranje Sistema za finansiranje organizacija civilnog društva.

10. Broj konsultovanih i nekonsultovanih nacrtu predloga

Od januara do decembra 2017. godine Vlada Republike Kosovo je izradila 245. dokumenata, koji su, prema propisu o minimalnim standardima, trebali biti predmet procesa konsultacija sa javnošću. Prema dostavljenim informacijama, od ukupno 245. nacrtu dokumenata ukupno je konsultovano 221., a samo 24. nisu bili podvrgnuti postupku javne konsultacije (vidi sliku 3).

Kao što je prikazano u donjoj tabeli, većina dokumenata koji su izrađeni od strane vladinih odeljenja spadaju pod kategoriju podzakonskih akata, od kojih su većina administrativna uputstva (od 96. administrativnih uputstava, 92. su konsultovana a 4. nisu podvrgnuti konsultativnom procesu), slede uredbu (ukupno 55. uredba, od kojih 9. nisu bili predmet konsultacija) i 42. nacrtu zakona, od kojih 2. nisu predmet procesa konsultacija sa javnošću (tabela br. 1).

Vrsta nacrtu predloga	Broj onih koji su predmet konsultacija	Broj onih koji nisu podvrgnuti konsultaciji	Ukupno
Nacrt konceptu dokumenata	25	4	29
Nacrti zakona	40	2	42
Nacrti akcionih planova	4	0	4
Nacrti uredba	46	9	55
Nacrti administrativnih	92	4	96

uputstava			
Nacrti strateških dokumenata	9	5	14
Drugo	5	0	5
Ukupno	221	24	245

Tabela 1. Kategorije konsultovanih i nekonsultovanih dokumenata

Treba napomenuti da u listi nekonsultovanih dokumenata nisu obuhvaćeni oni koji su izuzeti iz procesa konsultacija u skladu sa članom 17. Uredbe. Većina dokumenata koje je odobrila Vlada koji spadaju pod ovu kategoriju su međunarodni sporazumi. Lista dokumenata takođe ne uključuje zakone koji su vraćeni Vladi kao rezultat raspuštanja Skupštine i ponovo su usvojeni nakon što je Vlada ponovo stvorena. Treba napomenuti da, iako su ovi zakoni bili nacrtani i usvojeni od strane Vlade, platforma javnih konsultacija nije bila operativna u to vreme. Među njima su:

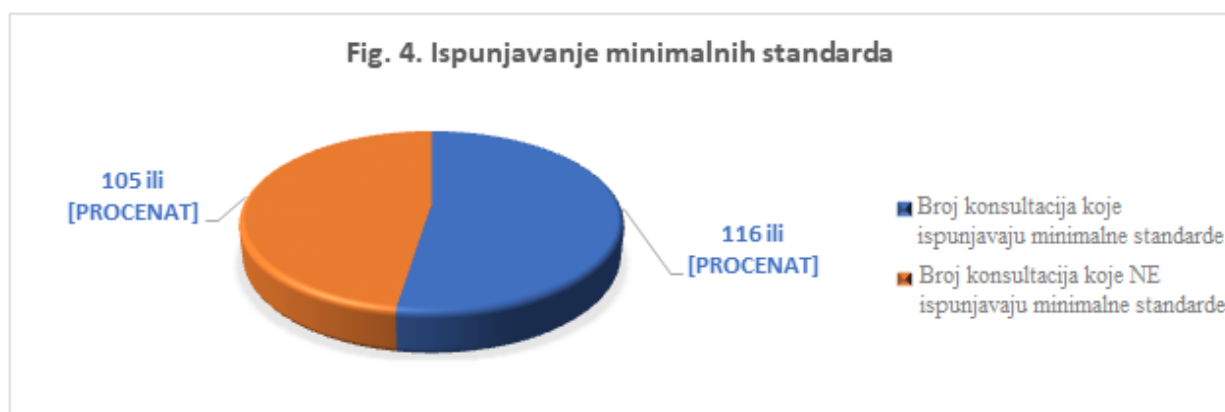
- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona Br. 04 / L-072 o kontroli i nadzoru državne granice, izmenjen i dopunjen Zakonom Br. 04 / L-214
- Nacrt zakona o kritičnoj infrastrukturi
- Nacrt zakona o standardizaciji
- Nacrt zakona o poslovnim organizacijama
- Nacrt zakona o prestonici Republike Kosovo/ Priština
- Nacrt zakona o maloletničkoj pravdi
- Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona Br. 03 / L-007 o spornom postupku
- Nacrt zakona o posredovanju
- Nacrt zakona o notaru
- Nacrt zakona o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javnih funkcija
- Nacrt zakona o izmenama Zakona br. 2004/26 o nasleđivanju na Kosovu.

11. Ispunjavanje minimalnih standarda

Da bi se osiguralo proces konsultacija i uključivanje svih zainteresovanih strana u izradu dokumenata koji su usvojeni od strane vladinih odeljenja, Uredba o minimalnim standardima predviđa jasne procedure koje treba da se poštuju od strane institucija odgovornih za izradu dokumenata. Iako potčinjavanje procesu konsultacija kroz objavljivanje dokumenata na online platformi predstavlja preduslov i jedan od standarda za svaki dokument koji spada u kategoriju člana 5. Uredbe, proces konsultacija ne može se smatrati uspešnim ako nije podvrgnut nekim drugim koracima tokom procesa konsultacija. Ovo uključuje: *Planiranje procesa konsultacija* (član 11. Uredbe) koji propisuje, određivanje vremenskog okvira procesa konsultacija sa javnošću; identifikovanje zainteresovanih strana i ciljane publike za proces javne konsultacije; identifikovanje resursa, alata, oblika i metoda neophodnih za proces javne konsultacije;

definisanje načina prikupljanja relevantnih odgovora/ preporuka i njihovo adresiranje. Druga faza procesa konsultacija je *razvoj procesa konsultacija* koji počinje nakon što je nacrt dokumenta finaliziran, a završne preliminarne konsultacije predviđene Pravilnikom o radu Vlade su završene. Dok finalna faza procesa konsultacija je *prikupljanje komentara*, adresiranje i objavljivanje informacija o procesu konsultacija i rezultatima javnih konsultacija.

Nakon analize informacija koje su poslale institucije ustanovljeno je da je od ukupnog broja konsultovanih dokumenata (221. dokumenata - vidi gore navedenu tabelu) minimalni standardi propisani Uredbom ispunili su 116. dokumenata ili 52%, dok je broj dokumenata koji nisu ispunili nijedan od standarda 105. ili 48% dokumenata.

Prema dole navedenoj tabeli (Tabela br. 2), MKBS je među institucijama koje su strožije u ispunjavanju minimalnih standarda, procjenjuje se da su ispunili standarde u 7. dokumenata koji su bili predmet procesa konsultacija, dok je MALS je prošao kroz sve faze konsultacija i kriterijume navedene u Uredbi za sva 6. svojih konsultiranih dokumenata. Druga institucija sa visokim nivoom poštovanja minimalnih standarda je UP jer od 18. dokumenata koji su u procesu konsultacija samo jedan nije uspeo da ispuni sve uslove iz Uredbe. Dokumenti konsultovani od strane MTI, MSPP, MF i MJU takođe imaju nivo ispunjenja preko 60%.

Sa druge strane, među institucijama koje se ne pridržavaju dovoljno poštovanju minimalnih standarda su: Ministarstvo rada i socijalne zaštite sa 17. dokumenata nijedan od kojih nije ispunio nijedan od minimalnih standarda, tj. nisu objavljeni izveštaji o konsultacijama za bilo koji konsultovani dokument. Sledi MUP, od 36. izrađenih dokumenata samo 2. su ispunili sve minimalne standarde, dok drugi nisu ispunili standarde, odnosno nisu objavljeni konsultativni izveštaji. MER takođe spada u kategoriju institucija sa velikim brojem dokumenata koji ne ispunjavaju minimalne standarde sa 19. dokumenata, od kojih 4. nisu ispunjavali minimalne standarde. Kriterijum koji MER ne ispunjava za većinu dokumenata jeste neuspeh objavljivanja izveštaja o konsultacijama na platformi javnih konsultacija kako je propisano članom 15. stav 3.3

Uredbe o minimalnim standardima. Ova grupa sadrži i MP, MEI, MD i MZ. (Tabela br. 2)

Institucija	Broj konsultovanih predloga	Broj konsultacija koje ispunjavaju minimalne standarde	Broj konsultacija koje ne ispunjavaju minimalne standarde
KDU	18	17	1
MER	19	5	14
MTI	22	17	5
MRSZ	17	0	17
MUP	36	2	34
MSPP	28	20	8
MKBS	7	7	0
MF	9	7	2
MALS	6	6	0
MI	38	29	9
MJU	7	4	3
MD	1	0	1
MP	9	2	7
MEI	2	0	2
MZ	1	0	1
MKOS	1	0	1
MPŠRR	0	0	0
MONT	0	0	0
MIP	0	0	0
MZP	0	0	0
Ukupno	221	116	105

Tabela 2. Konsultovani i nekonsultovani dokumenti prema ministarstvima

12. Upotrebljene metode tokom procesa konsultacije

Izbor odgovarajućih metoda konsultacija predstavlja jedan od veoma važnih faktora za uspešan proces konsultacija. Metode su odabrane u izdvajanju sa zainteresovanim stranama za koje se očekuje da doprinesu u izradi konsultovanog dokumenta.

Konsultacija putem elektronske platforme je jedan od minimalnih standarda propisanih uredbom (član 12.). Međutim, korišćenje platforme ne isključuje korišćenje drugih metoda konsultacija (član 12. stav 10.) koji su propisani članom 7. Uredbe koji uključuju:

- Konsultacije u pisanom i elektronskom obliku;

- Objavljivanje na veb stranici;
- Javni sastanci;
- Konferencije;
- Sastanci sa zainteresovanim stranama;
- Radne sesije;
- Intervjui / face-to-face sastanci;
- Ankete;
- Deliberativno glasanje;
- Paneli za građane;
- Štandovi na ulicama.

Kao što je gore navedeno i prema dole navedenoj tabeli, 221. dokumenata je objavljeno na platformi za konsultacije. Većina dokumenata objavljenih na platformi uključuje podzakonske akte (92. uputstva i 46. uredbе), nakon čega sledi broj zakona (40. zakona). Pored publikacije na platformi, 90. dokumenata (ili 40,7% od ukupnog broja konsultovanih dokumenata) konsultovano je putem elektronske pisane metode, naime putem e-pošte. Pored toga, putem radionica je konsultovano 30. dokumenata ili 13,5%, 9. dokumenata je konsultovano putem javnih sastanaka, a još 3. su konsultovane putem direktnih sastanaka sa zainteresovanim stranama. Druge metode, kao što su konferencije, sastanci lice u lice, ankete javnog mnjenja itd., nisu korišćeni ili ministarstva nisu prijavila njihovu upotrebu (Tabela br. 3).

	Pisane konsultacije	Platforma	Javni sastanci	Konferencije	Sastanci sa zainteresovanim stranama	Radionice	Intervjui lice u lice	Ankete	Deliberativno glasanje	Paneli za građane	Štandovi na ulicama	Drugo
Konceptni dokumenti	12	25	2	0	1	6	0	0	0	0	0	0
Nacrti zakona	15	40	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Akcioni planovi	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nacrti uredbа	29	46	3	0	1	4	0	0	0	0	0	0
Administrativna uputstva	29	92	0	0	1	17	0	0	0	0	0	0
Strateški dokumenti	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ukupno	90	221	9	0	3	30	0	00	0	0	0	0

Tabela 3. Upotrebljene metode konsultacije

Institucije koje su koristile najviše konsultativnih metoda su MRSZ koja pored objavljivanja na platformi koristi i pisane konsultacije, javne sastanke, sastanke sa zainteresovanim stranama i radionice. MJU je pored publikacije na platformi koristila razne metode konsultacija (4. metode

konsultacija), onda MTI, MF i MALS koje su svaka imale po 3 metode konsultacija (Tabela br. 4.)

	Pisane konsultacije	Platforma	Javni sastanci	Konferencije	Sastanci sa zainteresovanim stranama	Radionice	Broj upotrebljenih metoda
KDU		✓					1
MER	✓	✓					2
MTI	✓	✓			✓		3
MRSZ	✓	✓	✓		✓	✓	5
MUP	✓	✓					2
MRSZ		✓					1
MKBS	✓	✓					2
MF	✓	✓	✓				3
MALS	✓	✓	✓				3
MI		✓					1
MJU	✓	✓	✓			✓	4
MD		✓					1
MP		✓					1
MEI		✓					1
MZ		✓					1
MKOS		✓					1
MPŠRR							
MONT							
MIP							
MZP							

Tabela 4. Upotrebene metode konsultacije prema ministarstvima

13. Nivo učestvovanja javnosti u procesu konsultacija

Učešće zainteresovanih strana u procesu konsultacija ima direktan uticaj na nivo doprinosa koji se pruža za dokumente koji su predmet konsultacija. Platforma za elektronsku konsultaciju, kao obavezni i glavni instrument za period konsultacije, stalno je dostupna svim kategorijama građana sa pristupom Internetu. Iako dokumenti koji su dostupni putem platforme, (ili putem zvaničnih sajtova institucija) mogu imati veoma široko učešće, gde se svako može upoznati sa sadržajem dokumenata koje treba konsultovati, broj učesnika putem ove metode će biti registrovani samo ako zainteresovane strane šalju komentare instituciji koja izrađuje nacrt. Situacija se potpuno razlikuje prilikom izračunavanja učešća kada se koriste druge metode

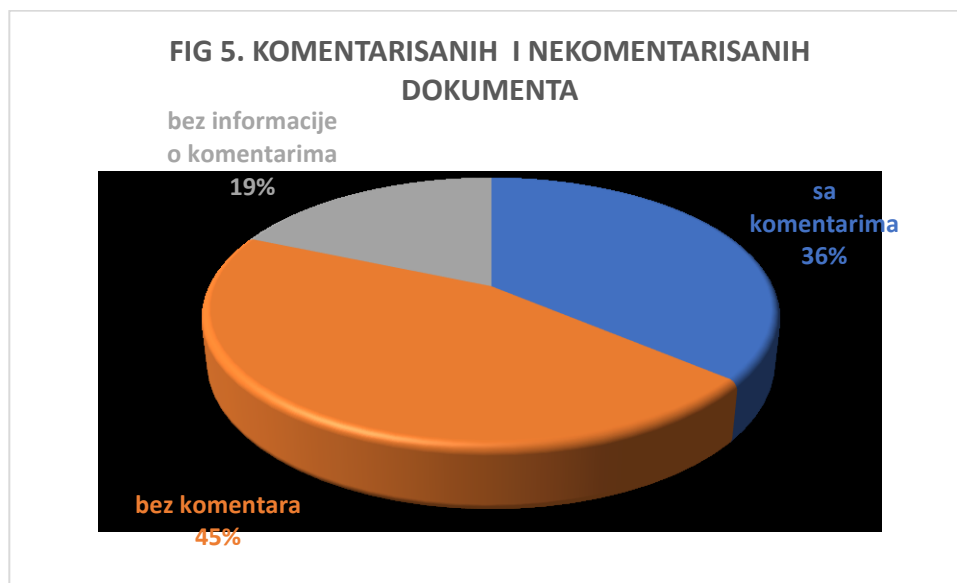
konsultacija, tj. Konferencije, javni sastanci kada se broj učesnika izračunava na osnovu prisutnosti zainteresovanih strana, bez obzira na to da li su komentirali ili ne dokument pod konsultacijom.

U našem slučaju, od 221. konsultovanih dokumenata, registrovano je ukupno 2104 učesnika. MTI je registrovala veliki broj učesnika, odnosno za 23. dokumenata oni su prijavili 737. učesnika, MALS je prijavio 383. učesnika za 7. dokumenata, MSPP je prijavilo 349. učesnika za 20. dokumenata, MJU je prijavilo 312. učesnika za 8. dokumenata i konačno Ministarstvo finansija je prijavilo 141. učesnika (Slika 7. odeljak 13. ispod).

14. Broj i status komentara

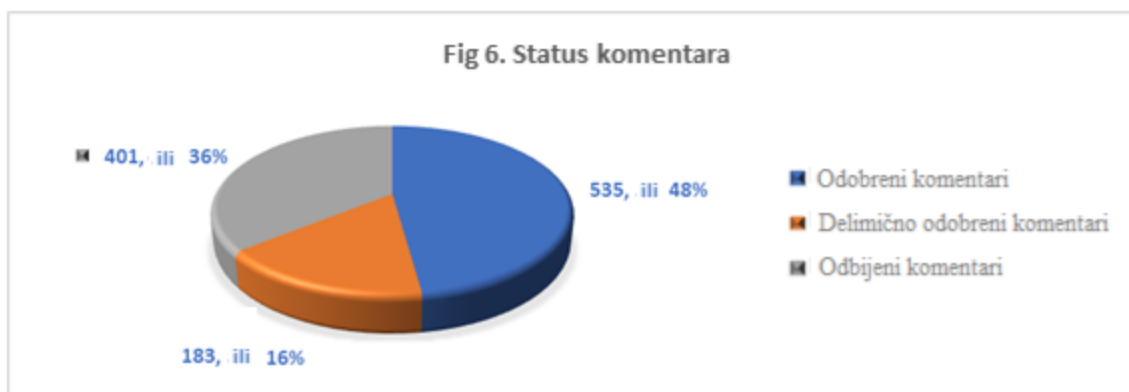
Glavna svrha pružanja doprinosa od strane zainteresovanih strana je poboljšanje kvaliteta nacrtu dokumenata i odraz interesovanja zainteresovanih strana. Izbor odgovarajućih metoda i stepen proaktivnosti institucija za izradu dokumenata utiče na povećanje učešća i kvaliteta doprinosa koje pružaju građani i određene grupe. Osim toga, uticaj imaju i aktivnosti i angažovanje organizacija i organizovanih grupa koje predstavljaju određene kategorije građana.

Tokom 2017. godine, od 221. dokumenata koja su bila predmet konsultacija, 80. dokumenata je komentarisano, 100. dokumenata nisu primili nijedan komentar, a za 42. dokumenata nema podataka o tome da li su komentirani ili ne (slika 5).

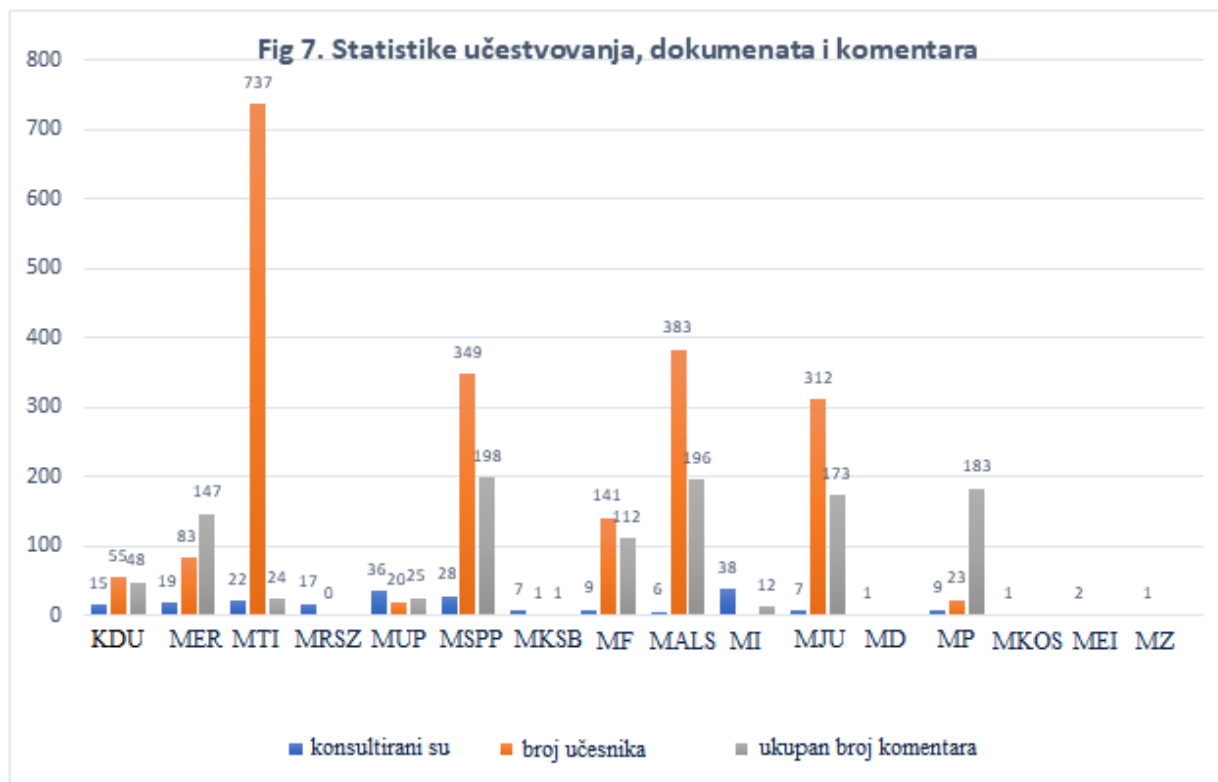

Ukupno je primljeno 1119. komentara za 80. dokumenata. To znači da je u svakom dokumentu

dat prosek od 8,7 komentara. Što se tiče statusa komentara, ispostavilo se da od 1119. komentara 535 ili 48% od njih su prihvaćeni od strane institucija koje su izradile nacrt, 183. ili 16% komentara je delimično prihvaćeno a 401. ili 36% komentara je odbijeno.

Grafikon ispod pokazuje uporedne informacije o broju konsultovanih dokumenata, broju učesnika i broju komentara prema ministarstvima. Vredi napomenuti da se prema podacima učešće publike u procesu konsultacija razlikuje od jednog ministarstva do drugog. Često ovo učešće ne zavisi od broja konsultacija ili broja učesnika u procesu konsultacija. Npr. u slučaju MTI, broj komentara je izuzetno nizak (24. komentara), iako je konsultovano 22. dokumenta i postoji veliki broj učesnika u procesu konsultacija. Slučaj MALS je suprotan primer jer je imao samo 6. konsultacija, 383. učesnika i 196. komentara (slika 7).

15. Zaključci i izazovi

Iako istorija javnih konsultacija u Vladi Republike Kosova ne počinje usvajanjem Uredbe o minimalnim standardima, jer sličan segment reguliše se i Poslovníkom o radu Vlade, uspeh i napredovanje u implementaciji procesa konsultacija se odnosi na ovu uredbu.

Minimalni standardi postavljaju mnoge proceduralne zahteve prilikom izrade javnih dokumenata, mada stvarni izazovi nastaju u obezbeđivanju kvalitetnog procesa koji ima za cilj najbolji doprinos zainteresovanih strana. Prva godina u primeni ovih standarda, koja je prezentirana kroz ovaj izveštaj, predstavlja uspešnu priču u vezi sa uticajem standarda koji su propisani u ovoj uredbi u procesu konsultacija. Angažman tokom prve godine bio je višedimenzionalan u odnosu na razvoj sistema javnih konsultacija, izgradnju kapaciteta i sprovođenje javnih konsultacija u realnom vremenu. 2017. godina predstavlja održivu osnovu za unapređenje implementacije ovih standarda u narednim godinama. Kao što je prikazano u statistikama datim u ovom izveštaju, procenat dokumenata objavljenih na platformi je veoma visok. Međutim, objavljivanje dokumenata u platformi samo po sebi nije dovoljno bez angažovanja u obaveštavanju zainteresovanih strana, motivisanja da učestvuju u procesu konsultacija i doprinose u njemu, kao i da ih obaveste o rezultatima konsultativnog procesa itd.

Primećeno je da drugi metodi pored platforme i pisane metode nisu dovoljno razvijeni tokom 2017. godine.

Institucije bi trebale povećati svoje napore u narednim godinama kako bi osigurale učešće zainteresovanih strana i unapredile poverenje u mogućnostima koje pruže javne konsultacija kako bi se odrazili njihovi interesi u izrađenim dokumentima. Ovo nije dovoljno bez dodatne mobilizacije zainteresovanih strana posebno organizacija i struktura koje predstavljaju određene grupe interesa i strukture građana.

Pored osiguranja učešća, kontinuirani izazov biće obezbeđivanje kvalitetnog i sveobuhvatnog procesa konsultacija sa javnošću.

Razumevanje koristi od procesa konsultacija za poboljšanje politika i zakonodavstva od strane institucija koje izrađuju je izazov i prevazilaženje istog zahteva kontinuirani rad posebno sa centralnog nivoa, odnosno Ureda premijera / Kancelarije za dobro upravljanje.

Treba napomenuti da su tokom izrade ovog izveštaja registrovane značajne poteškoće u prikupljanju informacija o procesu javnih konsultacija od većine institucija. Poteškoće su se odnosile na informacije koje se ne mogu generirati u platformi za javnu konsultaciju, posebno za dokumente koji nisu konsultovani kroz platformu, broj učesnika, broj komentara, onih koji su prihvaćeni i onih koji su odbijeni, do kog stepena je razvijen kvalitetni proces konsultacija. Takav nedostatak informacija je primećen u većini dokumenata za koje nije objavljen izveštaj o konsultacijama.

Izazovi su takođe primećeni zbog činjenice da su koordinatori procesa javne konsultacija u nekoliko slučajeva zamenjeni od strane ministarstava, a zadatak konsultacije je sekundarni prioritet koordinatorima. Nedostatak koordinacije i internih informacija u nekim ministarstvima su takođe jedan od problema koji utiču na razvoj kvaliteta konsultacija, posebno na tačno izveštavanje na centralnom nivou kako je propisano Uredbom.

Pored izgradnje kapaciteta, informisanja i podizanja svesti, još jedan izazov je činjenica da Pravna odeljenja i OEIKP na nivou ministarstva, kao i kancelarije u Uredu premijera, Vladin sekretarijat za koordinaciju, Pravna kancelarija i Kancelarija za strateško planiranje trebaju biti strogi ne dozvoljavajući da dokumentacija bude odobrena od strane Vlade ako nisu ispunjeni minimalni standardi javne konsultacije.

16. KORACI I AKCIJE KOJE TREBA PODUZETI U JAVNIM KONSULTACIJAMA

U budućim fazama procesa konsultacija sa javnošću Kancelarija za dobro upravljanje / Ured premijera trebalo bi da se fokusira na:

- Povećano angažovanje kako bi se obezbedio kvalitetan proces konsultacija sa javnošću. To znači da je pored formalnog ispunjavanja standarda potreban proaktivni stav od ministarstava kako bi se osiguralo uključivanje zainteresovanih strana u proces javne konsultacije. To se može postići:
 - Povećanjem saradnje sa krovnim organizacijama ili predstavnicima zainteresovanih strana, kao što su organizacije civilnog društva, privredne komore, organizacije koje predstavljaju slobodna zanimanja, itd.
 - Nastavkom izgradnje kapaciteta u ministarstvima za minimalne standarde u procesu javnih konsultacija kroz treninge ili sastanke sa ministarstvima, a posebno pružanjem mentorstva ili podrške tokom izrade dokumenata. Pilotovanje tri konsultacija početkom 2017. godine kroz mentorstvo predstavlja uspešan primer ovog pristupa.
- Veća saradnja između kancelarija u Uredu premijera i strožiji pristup da se ne dozvole dokumenti koji ne ispunjavaju minimalne standarde da budu uključeni u Vladinu agendu.
- Veća saradnja i strožiji pristup od strane relevantnih odeljenja u ministarstvima, odnosno OEIKP i pravnih odeljenja da ne dozvole dokumente koji ne ispunjavaju minimalne standarde da se proslede za odobrenje od strane vlade.
- Da se radi na unapređenju procesa korekcije podataka i izveštavanja kako bi se obezbedili ispravni i verodostojni podaci. Posebno podaci koji potiču iz procesa konsultacija u drugim oblicima koji se razlikuju od elektronske platforme (javni skupovi, konferencije, itd.).
- U tu svrhu se preporučuje da koordinatori ministarstava podnesu izveštaje KDU-u tokom cele godine ili na mesečnom ili kvartalnoj osnovi.
- Kampanje za podizanje svesti i informisanje o elektronskoj platformi za konsultacije treba da se organizuju za NVO, građane i druge zainteresovane strane.
- Raditi na poboljšanju tehničkih propusta koji potiču iz elektronske platforme. Poboljšanje nekih segmenata koji su prijavljeni tokom njihove primene u praksi.
- Raditi da se na platformi dodaje jedan segment za automatsko generisanje izveštavanja i statističkih podataka i da se unapređenje sistema kako bi se suočio sa novim zahtevima.

- Da se razvije i funkcionalizuje mogućnost registrovanja novih korisnika izbegavanjem prepreka koje ometaju registraciju.
- Budući godišnji izveštaji trebaju doneti kvalitetnije podatke putem intervjua ili anketiranja između koordinatora javnih konsultacija i/ili drugih odgovornih službenika, kao i između OCD-a.
- Pored platforme da se koriste i druge odgovarajuće metode konsultovanja za određene kategorije zainteresovanih strana.

Aneks 1: Tabela svih sažetih podataka